

22 (83) 2010 йил 2 июнь, чоршанба

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партиясининг ижтимоий-сиёсий газетаси

2008 йил 30 октябрдан чиқа бошлаган
www.milliytiklanish.uz

Миллий хунармандчилигимиз ривожи

Маънавий-маърифий ишлар самародорлигига эришиш, ёшларнинг миллий аъньяна ва қадриятларимизга бўлган кизиқишиларини ошириш борасида ЎзМТДП Карши туман кенгаши ва туман халқ таълими бўлими ҳамкорлигида изчил тадбирлар олиб борилмоқда.

2-бет

Сўзаналар сўйлайди

Беш йилдирки, Фаллаорол туманидаги «Олимлар» ва «Бахт» маҳаллаларида оиласарларнинг киз-жувонлари Насиба олопа шогирд тушиб нафис, бежири, бири-бирини тақрорламайдиган кашталар тикиб, гилам, эркак ва аёллар кийим-кечакларитайёрлашмоқда.

5-бет

«Моҳи Ситора»

2007 йили Бухоро шаҳрида ўтказилган анъанавий кўшик ижроҷиларининг вилоят кўркин-танловида «Моҳи Ситора» фольклор-этнографик жамоаси 1-уринни кўлга киритди ва танловнинг республика босқичида қатнашиб олий ўрин соҳиби бўлди.

8-бет

МТ

БУГУНГИ СОНДА:

ВАКИЛЛИК ОРГАНЛАРИ 2-бет

Юртга соғлом, баркамол фарзандлар керак

Қадриятлар ёшлар нигоҳида

ПАРТИЯ ҲАЁТИ 3-бет

Фаoliyitimiz anik maқсадларга қаратилсив

ИЖТИМОЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТ 4-бет

Эзгу анъаналар давомомиси

Ўрганган кўнгил...

МАЪНАВИЯТ 5-бет

Миллий боф санъати

ЖАРАЁН 6-бет

Коллеж ёшларига хавасимиз келди

Миллий реклама

Ёш олимминг қимматли тадқиқоти

ХАЛҚАРО ҲАЁТ 7-бет

Ўзбекистон раислиги самарали бўлди

Телеграф ва телефон

КЎЗГУ 8-бет

Йўл четидаги топилма

1 ИЮНЬ – ХАЛҚАРО БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ КУНИ

Баркамол авлод – Миллат таянчи

МАВЗУСИДАГИ ФОРУМ ИШТИРОКЧИЛАРИ ПОЙТАХТДАГИ МЕХРИБОНЛИК УЙЛАРИ ТАРБИЯЛАНУВЧИЛАРИ Бўлди

Ўтган асринг 50-йилларидан бери ҳар йили ёз ойининг биринчи санаси халқаро болаларни ҳимоя қилиш куни сифатида ер курраси бўйлаб турли шиорлар остида кенг нишонлаб келинади. Бу орқали жаҳон жамоатчилиги эътибори болаларни уруш хавфидан ҳимоя қилиш, уларнинг соглигини сақлаш, таълим-тарбия олишларини таъминлаш каби хайрли ишларга қаратилади. Бироқ бундай эзгу куннинг

ташкис этилганига 60 йил ўтса-да, айрим қитъаларда миллионлаб болалар очлик, турли касалликлар, яшаш ва таълим олиш шароитлари ийқилигидан азоб чекаётганлиги, афсуски кўз юмб бўлмас ҳақиқат. Ундан ташкари дунёнинг кўпгина давлатларида болаларга нисбатан зўравонлик қилиш, уларни ноқонуний сотиш ва эксплуатация қилиш, жиноят оламига тортни сингари воқеалар ҳам тез-тез содир бўлмоқда.

3-бет

ДЕПУТАТ МИНБАРИ

2010 йил 1-4 майда Тошкентда бўлиб ўтган Осиё тараққиёт банки Бошқарувчilar кенгашининг 43-йиллик мажлиси Ўзбекистон билан ОТБ алоқалари ривожланишини янги босқичига олиб чиқди.

ИККИ ТОМОНЛАМА МАНФААТДОРЛИК

ҲАМКОРЛИКНИНГ ЯНГИ БОСҚИЧИ

Авваламбор таъкидлаш жоиз, Осиё тараққиёт банкинг пойтахтимизда бундай йирик анхуманин ўтказиши бёзиз эмас. Ўзбекистон иқтисодий тарракқиёт йўлида изчил қадам босаётган давлатлар категорида мустаҳкам ўрин эгалаб турибди. Бундан кўриниб турибди, мазкур анхуманинг юртимизда бўлиб ўтишидан ҳар икки томон ҳам манфаатдорлик

2-бет

ЖАРАЁН

Жисмоний тарбия ва болалар спорти

ТАРАҚҚИЁТИНИНГ МУСТАҲКАМ ПОЙДЕВОРИ – ТАШКИЛИЙ-ХҮҚУКИЙ АСОСЛАРИ ЯРАТИЛГАН

Жисмоний тарбия ва спорт соғлом турмуш тарзининг гаровидир, соғлом турмушни таъминлашга қаратилган ташкилий-хўқукий асослар барча инсонлар учун тенз дараҷада тегишилди.

4-бет

АНЬАНА

Миллий боф санъати

ЎЗИГА ХОС ТАРИХ, ШАКЛ ВА МАЗМУНГА ЭГА

Мамлакатимизда мустақиллик ийларда бошқа соҳалар каби, боф-парк қурилишининг миллий йўналиши, бу борадаги тарихий бой тажрибаларимизни чукур ўрганиш ва аниқлаш, қайта тиклаш ва амалга киритиш, умуман, миллий боф-парк санъатини яратиш ва ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилмоқда.

5-бет

ALOQABANK – ЮҚАСКЛИККА ИНТИЛГАНЛАР УЧУН

ПАРТИЯ ҲАЁТИ

1 ИЮНЬ – ХАЛҚАРО БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ КУНИ

Баркамол авлод – миллат таянчи

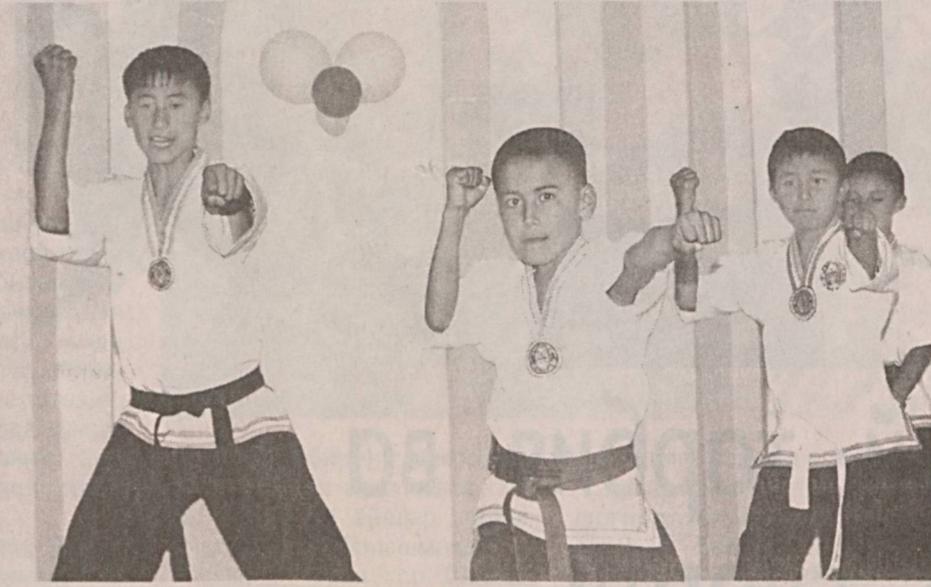
МАВЗУСИДАГИ ФОРУМ ИШТИРОКЧИЛАРИ ПОЙТАХТДАГИ МЕХРИБОНЛИК УЙЛАРИ ТАРБИЯЛАНУВЧИЛАРИ БҮЛДИ

(Давоми.

Боши 1-бетда)

Бу байрам мамлакатимизда ҳам ўзига хос тарзда нишонланади. Аммо аслини олганда, ўзбек халқига бундай алоҳидан сананинг белгиланиши шарт эмас. Унинг ҳар куни, ҳар они фарзанд ташвиши кувончи билан ўтади. Зеро, ўзбек миллатига хос нодир маънавий қадриятлар сирасида бояхонлик, оиласпаварлиғи, фазилатлари алоҳидаги ажралиб туради. Бунга биргина мисол, иккинчи жаҳон уруши пайтида ота-онасидан етим қолган, ўйжойи вайрон бўлиб, яқинларидан ажралган юз минглаб бошқа миллат болалари Ўзбекистон бағрида Ватанга, ўзбек хона-донларида ўз ўйларига, меҳрга эга бўйдилар. Халқимиз ўзининг бир бурда ноини ча шу болалар билан беминнат баҳам ўрди.

Юртимизда Президентимиз бошчилигида болаларни ҳар томонлама соғлом,

баҳтиёр ўсиб улгайишлари учун барча имкониятлар юратилган. Ушбу шарт-шароитларнинг қонуний асослари ҳам мустаҳкамлаб қўйилган. Шунингдек, мустақиликнинг илк кунлариданоқ Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг "Бола ҳуқуқлари тўғрисида"ги Конвенцияси ратификация қилинди. Мазкур Конвенциядаги болалар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, барча болаларнинг тенглиги ва уларга нисбатан камситишнинг барча шакларини йўқ қилиш, болалар ҳуқуқлари, эркинларни ва қонуний мағафатларини комплекс амалга ошириш бўйича давлатларнинг аниқ маҳбубиятлари белгилаб берилган. Халқаро норматив ҳужжат ратификация қилинадиган экан, Ўзбекистон ҳам дунё ҳамжамияти олдида "Бола ҳуқуқлари тўғрисида"ги Конвенциянинг барча қоидаларига риоя қилиш маҳбубиятини олди. Ҳозирги кунда Конвенциядаги қоидалар ва тамоиллар болалар ҳуқуқларини таъминлашга оид барча қонун ва меъериёт ҳужжатларнинг ҳуқуқий негизи бўлиб хизмат қильмоқда. Ундан ташкири 2008 йил 7 январда "Бола ҳуқуқлари

кафолатлари тўғрисида"ги Қонун қабул қилинди. Бу ҳужжат миллий қонунчиликда бола ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасида мухим омил бўлиб, мазкур қонун орқали БМТ Конвенцияси ҳамда Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ва қонунларida назарда тутилган бола ҳуқуқларини асосий ва қўшимча кафолатлари мустаҳкамланди.

Эътироф этиши жоизи, миллат давомчилари – болаларга эътибор қонунлар билангина чекланиб қолмай, ушбу масалага юртимизда давлат сиёсати даражасида қаралмоқда. Бу борада, айниқса, жорий йилнинг "Баркамол авлод йили" деб эълон қилиниши, давлат дастури қабул қилиниши, таълим-тарбия ва болалар спортини ривоҷлантириш борасидаги чора-тадбирлар келажагимиз амалга ошириш бўйича давлатларнинг аниқ маҳбубиятлари белгилаб берилган. Халқаро норматив ҳужжат ратификация қилинадиган экан, Ўзбекистон ҳам дунё ҳамжамияти олдида "Бола ҳуқуқлари тўғрисида"ги Конвенциянинг барча қоидаларига риоя қилиш маҳбубиятини олди. Ҳозирги кунда Конвенциядаги қоидалар ва тамоиллар болалар ҳуқуқларини таъминлашга оид барча қонун ва меъериёт ҳужжатларнинг ҳуқуқий негизи бўлиб хизмат қильмоқда. Ундан ташкири 2008 йил 7 январда "Бола ҳуқуқлари

истакларини рўёбга чиқаришларига хизмат қилимода. Фикримизга мисол сифатида Қоқалапгистон Республикаси Ҳўжайли туманидаги 1-сон меҳрибонлик уйи тарбияланувчиси Бибигуль Карапаева 2008 йилда синхрон сузиш бўйича Таиландда ўтказилган беллашувда умумжамоа ҳисобида 2-ўринга сазовор бўлганини, шу меҳрибонлик уйи тарбияланувчиси Наргиза Бекимбетова ўтган йили Гулистон шахрида ўтказилган "Умид ниҳоллари" спорт мусобақаларида сузиш бўйича 1-ўринга эгаллаганлиги, Тошкент шаҳар Чилонзор туманидаги 22-сон меҳрибонлик уйи тарбияланувчиси Нуринисо Чимкентова республика фото кўригига голиб деб топилганини, Фарғона вилояти Марғилон шахридаги 1-сон меҳрибонлик уйи тарбияланувчиси Ольга Разарёнова "Камалак хилоси" расмлар кўрик-танловининг республика босқичида 1-ўринга муносиб кўрилганини келтиришимиз мумкин.

Юртимизда Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганинг 17 йиллиги бағишиланган тантанали маросимида бу эзгу ишлар ҳақида сўз юритиб: "Аввало, биз, яъни ҳалқимиз ва давлатимиз, ҳар қайси инсон ниманикни ўз олдимизга максад килиб қўйган бўлмайлик, қандай буюк ишларни амалга оширишга оғизимайлик, барча олижаноб ҳаракатларимизнинг негизида нима турди деган саволга табиийти, барча эзгу ниятларимизнинг марказида фарзандларимизни ҳам жисмоний, ҳам маънавий жиҳатдан соғлом қилиб ўстириш, уларнинг баҳту соатиди, фарзон келажагини кўриш, дунёда ҳеч кимдан кам бўлмайдиган авлодни тарбиялаш орзуси турди, деб жавоб берамиз", деган эди.

Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократия партияси мазкур масалага миллий қадрият сифатидаги қарайди. Партия ўзининг сайловоди Ҳаракат дастурида болаларнинг Конституция ва қонунларда белгиланган ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, шунингдек, уларни маънавий-ахлоқий таҳдидлар, диний экст-

ремизм, маҳаллийчилик, зўравонликнинг салбий таъсиридан муҳофаза қилиш ҳамда уларни ҳар томонлама кўллаб-куватлаши асосий вазифа сифатида белгилаб олган. Ушбу вазифаларнинг амалий ижросини таъминлаш йўлида партия ҳудудий ташкилотлари томонидан бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Жумладан, пойтактилизмадаги Мирзо Улугбек маданият ва истироҳат боғида Ўзбекистон "Миллий тикланиш" демократик партияси Тошкент шаҳар кенгаши томонидан 1 июнь – Халқаро болаларни ҳимоя қилиш ку-

нига бағишилаб "Баркамол авлод – миллат таянчи" мавзусида форум ўтказилди. ЎзМТДПнинг Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси, партия Марказий Кенгаши аъзолари, Республика Байнамилад маданият маркази, Ўзбекистон Бадиий академияси, Республика "Хунарманд" уюшмаси, Мирзо Улугбек туман ҳокимияти, Тошкент шаҳар ҳаљ таълими бошқармаси, Полвонлар Миллий энциклопедияси, Мирзо Улугбек номидаги маданият ва истироҳат боғи билан ҳамкорликда ўтказилган мазкур форумда пойтактилизмадаги мавжуд меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари иштирок этилди.

Тадбирда сўзга чиққанлар болаларни байрам билан табриклаб, уларни келажакда Ватанига, ҳалқига, шунингдек, аждодларни муносиб авлод бўйли камол тошишларни тиладилар. Шундун сўнг анжуманинг бадиий қисми бошланди. Унда Байнамилад маданият маркази хузуридан ва Ўкувчилар саройидан ташкил этилган бадиий жамоалар ҳамда "Гулшан" маданият уйи дастасининг концерт дастури наомий этилди. Шунингдек, Ўзбек жанг санъати федерацияси ёш полвонларининг кўргазмали чиқишлари боялонларга завъ-шавқ улашиди.

Тадбир давомидаги меҳрибонлик уйлари тарбияланувчиларининг кўзларидан куонч порлаб турди. Бу уларнинг эртаниги кунга ишонч руҳи улгайётганини, оила бағрида яшаётган тенгдошларни сингари ўзларининг баҳтири яшашлари учун барча шарт-шароитлар ятилаётганинидан маннумлигини намоён этилди. Шундан сўнг барча меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари ва фаол иштирокчиларга партия шаҳар кенгаши томонидан соввалар улашиди. Форумнинг иккинчи қисмидаги мавжуд ҳамкоронларга шириклир улашиди ҳамда улар бодаги мавжуд аттракционлардан бепул фойдаландилар.

Ҳа, амалга оширилётган бундай эзгу ишларнинг самараси фарзандларимизнинг келажакда ҳар томонлама баркамол бўйли вояжи єтишларини таъминлашга ўзига хос чиқса кўшиши шубҳасиз.

**Аброр УМАРҚУЛОВ,
"Milliy tikanish" мұхбари**

ЎЗМТДП ХРОНИКАСИ

Юрт истиқболи

МАЪНАН БАРКАМОЛ,
ЖИСМОНАН СОҒЛОМ
ЁШЛАР ҚУЛИДА

САМАРҚАНД.

ЎЗМТДП Самарқанд вилоят ва Самарқанд шаҳар кенгаши томонидан «Баркамол авлод йили»га бағишилаб, ёшлар иштирокида «Одоб-ахлоқ, тарбия ва билим – комиллик зйнати» мавзусида давра сүхбати ўтказилди.

Тадбирда ЎЗМТДП вилоят кенгаши Икроя қўмитаси раиси ўринбосари Лутфулла Мамасалиев, партия шаҳар кенгаши Икроя қўмитаси раиси Ўтам Қаршиев, партия фаоли Дилрабо Сайдуллаева сўзга чиқиб, маънан баркамол ва мисони соғлом фарзандлар макслакатимиз келажагининг муносиб ворислари эканлиги, шу босидан ҳам ЎЗМТДП ўз фоя ва мақсадларида ҳамда сайловолди Ҳаракат дастурида юксаг маънавияти комил инсонларни тарбиялаш масаласига алоҳуда эътибор караттани ва бу борадаги вазифаларга батафил тұхтадилар.

Буюк аждодларимиз қолдирған бой маънавий мерос, ҳалқимизнинг гўзлар урғодат ва қадриятларини чуқур ўрганиши ғуломларни мунхоситаси эканлиги тўғрисида фикр билдирилган Зарифа Файбулаева, Мафтұна Расуловна, Сирож Усмонов каби ёшлар фикрлари йигилгандарга катта қизиши ўтгоди.

Тадбир ёшлар ва партия фаоларининг қизиқарлары баҳс-мунозаралари асосида ўтди.

ТОШКЕНТ.

ЎЗМТДП Мирзо Улугбек туман кенгаши томонидан Республика Маънавият тарбибот маркази туман бўлими ҳамкорлигига "Гўёвандлик – умр заволи" мавзусида акция ўтказилди. Шундан сўнг барча меҳрибонлик уйлари тарбияланувчилари ва фаол иштирокчиларга партия шаҳар кенгаши томонидан соввалар улашиди. Форумнинг иккинчи қисмидаги мавжуд ҳамкоронларга шириклир улашиди ҳамда улар бодаги мавжуд аттракционлардан бепул фойдаландилар.

Ҳа, амалга оширилётган бундай эзгу ишларнинг самараси фарзандларимизнинг келажакда ҳар томонлама баркамол бўйли вояжи єтишларини таъминлашга ўзига хос чиқса кўшиши шубҳасиз.

БУХОРО.

Партияниң Жондор туман кенгаши томонидан милий кураш мусобақаси ўтказилди. 150 нафардан зиёд 1991-1995 йилларда түгилган ташкилларни курашни таъсиридан таҳдидларидан ахоли, жумладан, ёшлар тарбибот маркази туман кенгаши Икроя қўмитаси раиси ўринбосари Ф.Хайтова. Тадбирда фаол иштирок этганлар партия туман кенгашининг эсдалик совғалари билан тақдирландилар.

Мазкур лойҳа орқали ахоли, жумладан, ёшлар ўртасида соғлом турмуш тарзини тарғиб килишни ўз олдимизга максад қилиб қўйганимиз,- деди партия туман кенгаши Икроя қўмитаси раиси ўринбосари Ф.Хайтова. Тадбирда фаол иштирок этганлар партия туман кенгашининг эсдалик совғалари билан тақдирландилар.

Кизин беллашувлар руҳида ўтган мусобақада голиблини кўлга киритган 236 нафар ён курашиларга ЎЗМТДП вилоят кенгашининг дилгопларни кимматда боҳа ҳамкорлик сағиғларни таҳдидларидан таҳдидларидан ахоли, жумладан, ёшлар тарбибот маркази туман кенгаши Икроя қўмитаси раиси Ф.Хайтова. Тадбирда фаол иштирок этганлар партия туман кенгаши Икроя қўмитаси раиси Файзулла Ҳамидов.

Бу каби тадбирлар вилоятимиз ёшларининг спортуга бўлган иштиёқини кучайтиришга, шу орқали уларни милий спорт турларига кенг жалб килишига ҳамда ҳар томонлама етук ва баркамол қилиб вояж етказиладиган таддим этилди.

Бу каби тадбирлар вилоятимиз ёшларининг спортуга бўлган иштиёқини кучайтиришга, шу орқали уларни милий спорт турларига кенг жалб килишига ҳамда ҳар томонлама етук ва баркамол қилиб вояж етказиладиган таддим этилди.

Таддирда ахоли орасида олиб бориладиган тарбибот-ташвиқот ишлари самарадорлигини ошириш ҳам бу борада мухим аҳамиятга эга эканлиги тилга олинди.

ЎЗМТДП Ахборот хизмати

ПЛЕНУМ

Фаолиятимиз аниқ мақсадларга қаратилсин

ЎЗМТДП САМАРҚАНД ВИЛОЯТ КЕНГАШИННИГ
III ПЛЕНУМИ БЎЛИБ ЙУДИ

Партия туман ва шаҳар кенгашилари, ҳалқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар кенгашиларидағи партия депутатлар гурухлари аъзолари, партия фоаллари иштирокида ўтказилган пленумда ЎЗМТДП Марказий Кенеши, партияниң Олий Мажлис Қонунчилик палатасидаги фракцияси аъзолари ҳам қатнашди.

Ориф ХОЛИҚУЛОВ,
"Milliy tikanish" мұхбари

Иғилишда дастлаб, партия вилоят кенгашининг жорий йилдаги ўтган тұрт ойлик фоалияті ҳақида. Үндада

ушбу

МАЪНАВИЯТ

МИЛЛИЙ ҚАДРИЯТ

Насиба оиласда ўртманча фарзанд бўлгани учун онаси ва опаларидан тикувчиликнинг барча сир-синоатларини эрта ўрганди. Коризқудук қишигининг бир чеккасидаги пешайвонли уйда тикувчилик цехи ишга туширилгач, унинг орзулари ушала бошлади. Очиқ кўнгил, сергайрат ва истараси иссиқ аёл дастлаб цехда тикувчи, кейинчалик унга раҳбарлик қилиб барча имкониятларини ишга солди.

Сўзаналар сўйлайди

Абдулла САИДОВ,
Жиззах вилояти

Бир дам ҳам тиним билмай елиб-югурди. У бугун ҳам ҳар доимигдек барвақт ўйғони тиқаётган сўзанасининг тайёр кисмини қўздан кечирааркан, ёнига дугоналари келиб кузатишайтанини ҳам пайкамади. Кейин улар ҳам тезда ишга киришиб кетдилар. Чаққон ва эпчилик ҳаракатланайтган тикувчиликнинг нозик бармоқлари бўлгуси сўзанага гўё эртаниги кун орзу ва ўйларини кўшиб тиқаётгандек эди.

«Нозима-Насиба» цехини

кенгайтириш осон бўлмади. Турли тикув машиналари ва дасттохлари ҳамда хомашёларни кептиришда бирмунча қийинчиликлар юз берди. Яхшияни тумуш ўртоги Қаршибой бор экан. Насибанинга ташвишларига шерни бўлиб, оғирини енгил қилиди. Қисқаси цех саҳни сўзана, дарпарда, бешикжилд, ўрнинжилд, жойнамоз, келин-куёв либослари каби милий ашёлар билан тўлиб, шогирдлари ҳам чевар тикувчилик хисобига кўпайб борди.

Бундан олти йил мукаддам хунарманд-уста Насиба Илёсова уста-шогирд анъаналарини давом эттириб, қишлоғ жойлардаги оиласидарни тикувчилик курслари очди. Шу тарпиқ ёшлар учун иш ўринларини кўпайтириш ва касб-хунар ўргатиш ташаббуси билан чиқди. Эндилиқда тикувчилардан Ферузга Ўринбоева, Умида Кўчкорова, Дилфузга Кўшбакова кабилар ўзлари мустақил иш юритмоқдалар. Ҳозирда хунарманд-уста Н.Илёсованинг шогирдлари сони юздан ошиб кетди.

Мана, беш ийларки, Галларопол туманинага «Олимп» ва «Баҳт» маҳаллаларида оиласидарни қиз-жуонлари олага шогирд тушни нафис, бежи-

рим, бири-бирини тақорламайдиган қашталар тикиб, гилам, эрқак ва аёллар кийим-кечаклари тайёрлашмоди.

Хунарли киши хор бўлмас, дейди устоз шогирдларига ҳар доим. Қасбингни севсанг, эъзозлассанг рўзгоринг бут,

турмушинг фаровон бўлади.

Хунарманд-уста Н.Илёсова шогирд тайёрлашга алоҳида аҳамият беради. У, асосан, ихтимоий жиҳатдан кам тавминларнинг оила фарзандлари бошини силаб, касб маҳоратларини ўргатиб келаяти. Шу-

нингдек, кам таъминланган оила ва ногирон болаларга кийим-бosh совфа қиласди.

«Шуҳрат» медали соҳибаси Насиба Илёсова ўз маҳсулотлари билан вилоят ва республика миқёсидаги кўрик-танловларда фаол иштирок этиб

кеялти. Унда хунарманд-уста кўрик воҳа шарафнин химоя қилиб ўз устида тинмай изланмоқда. Насиба Илёсова бир неча марта кўрик-танловларнинг дипломи ҳамда қиммат-бахо соғвалари билан тақдирланган.

меморий иншоотлари асосан ҳом гишт, пахса ва синчор иморатлардан иборат бўлиб, давр ўтиши билан бузилиб кетган.

Ибн Батура ўрта Осиёга килаган саёҳати ҳақида ёзар экан, Моварооннахр сultonни Тармасирининг (1326-1334) ҳам овга мўлжалланган ана шундай боф кўриқонаси бўлганингизни эслатиб ўтади. У Тармасириниң сўнгига бор ана шу кўриқонаси ўйлида кўриб хайрлашган ва сўнг Самарқандга қараб ўйлолган. Демак, кўриқона Бухоро атрофида, Самарқанд ўйлига якин жойда бўлган кўринаиди.

Маълум, Амир Темур ва Мирзо Улугбеклар ўз замонасида Самарқанд шахри атрофларида 14 та тури боф-роғлар яратган эдилар. Ушбу боғлар орасида ов килиб кўнгил очига мўлжалланган боғлар ҳам бўлган. Ҳулас, Шамс ал-Мулк ушбу боғни дам олиб ҳордик чиқаришига мўлжалланган маҳсуз кўриқонанга айлантирган эди.

Археологик маълумотлар бизга ўрта асрларда Хоразмда ҳам боф-паркчилик санъати тарихига бағишланган илмий адабиётлар бир талаб бўлса-да, улар асосан XI асрдан то XVIII асрларгача барпо, этилган боғлар тарихини қамрап олган. Уларни чида кенгроқ ўринни Амир Темур ва темурийлар даври баг-паркчилари санъати эгаллайди.

Тарихий маълумотлар шуни кўрсатмоқда, Шарқ мамлакатларидаги боғлар яратиш санъати меморчилик ва шаҳарсозликнинг муҳим таркиби ҳисми тарзида жуда қадим замонлардан бошлиб тараққий топган.

«Македониялик Искандар тарихининг муалифлари римлиларни Квинт Курцийнинг ёзишича, Искандар Сүгдёнага бостириб келганда «Базайра»

номли жойда барпо этилган

манзарали боғда аскарлари билан олиб дам олади ва

оғизида ўтиб ўлдиради.

Тарихчи олимларнинг фикрича, ушбу боғ Мароканд шаҳрига, яни қадимга Самарқандга яқин

жойда бўлган. Боф жойлашган худудни қадимги юнон тарихчиси Диодор «Базайра»

эмас, «Басиста» деб номланган. Олима Е.Мончадская эса

«Басиста»ни «Богистон»

сўзининг юнонлаштириб

ёзилган кўриниши эмасми-

кан, деган фикри билдиради.

Тарихий мамлаборда кўрсати-

лишича, бу боф ўти кенг тогли

яйловлар, қалин дарахтзор-

лар, турли хил ёввойи ва

кўлга ўргатилган ҳайвонларга

бўлган. Бу давр боғларининг

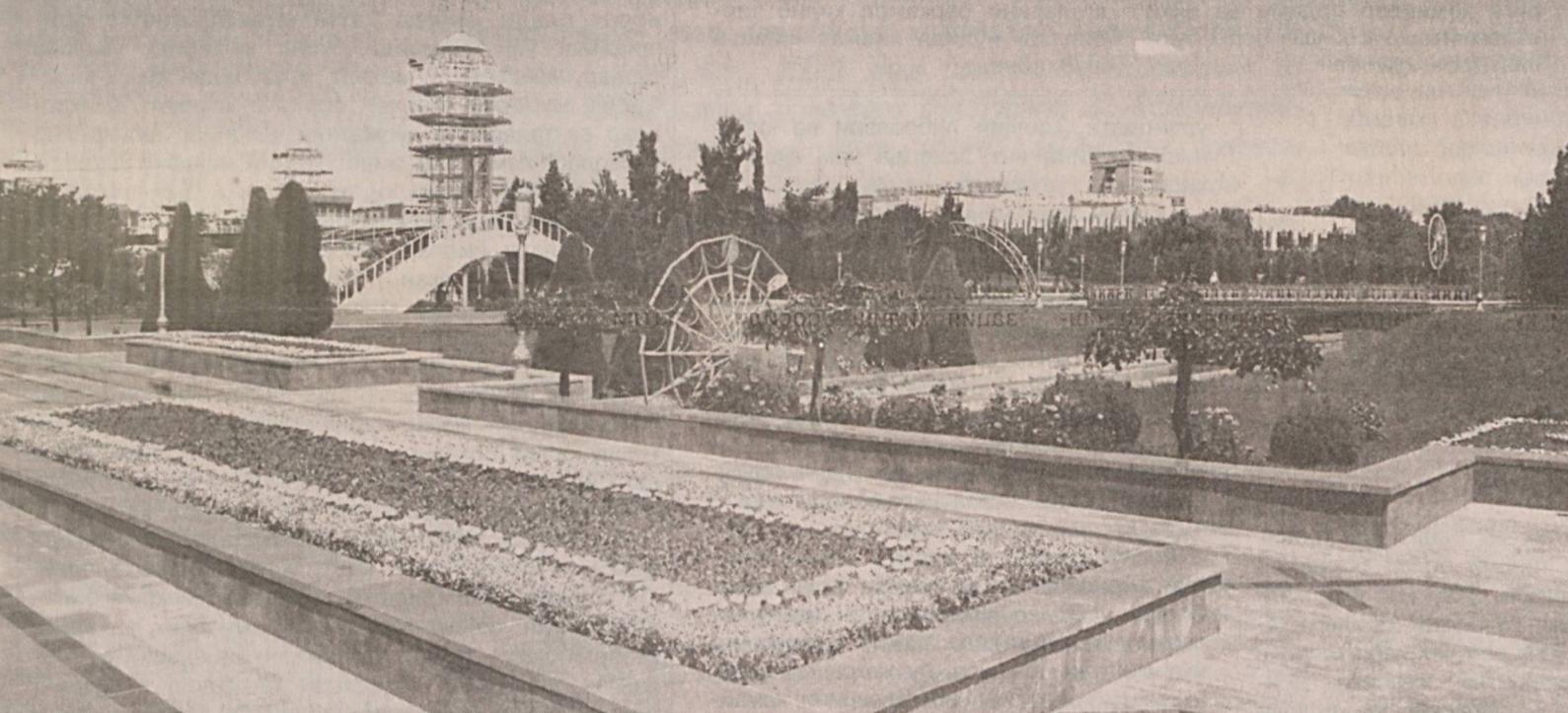

АНЬАНА

Анъана

Миллий боф санъати

ЎЗИГА ХОС ТАРИХ, ШАКЛ ВА МАЗМУНГА ЭГА

(Давоми.
Боши 1-бетда)

Боф-парк санъати кишилик жамиятиларнинг энг қадимиги даврлардан бошлиб шакланган, ривожланган ва такомиллаши келган. Ҳар бир ўнга ва мамлакатнинг соҳадаидаги ўз таҳрибалари, меморий-бадиий, ландшафт услублари, тартиб-коидалари бор.

Мамлакатимизда ил бор 2003 йилда Самарқанд давлат архитектура-курилиш институтида «Ўзбекистонда ландшафт меморчиликнинг ривожлантириш йўллари» мавzuида республика илмий-амалий конференцияни бўлиб ўтди. Мазкур конференциянинг очилишига бағишланган ялпи мажлисада «Ландшафт архитектура» соҳасида республика ил бор нашр этилган «Ландшафт архитектура» расmiyatida 1-бетда таҳдидоти ҳам ўтказилди.

Боф-парк санъати дунё

2004 йилда Марказий Осиёнинг мустақил республикалари ичida ил бор Ўзбекистонда «Архитектура» таълим йўналишига асосланган «Ландшафт архитектура» мутахассислиги бўйича магистрлар тайёрлаш ўйла 2008-2009 ўкув йилидан бошлиб эса Тошкент Архитектура-курилиш институти ва Самарқанд давлат архитектура-курилиш институти мутахассисларининг хамкорликдаги сабз-харракатлari натижасида ушбу соҳанинг алоҳида таълим йўналиши, яъни бакалавриатуруси ҳам очиди. «Ландшафтлар архитектура» бакалавриатура йўналишининг намуниавий ўкув режасини Тошкент Архитектура-курилиш институти мутахассисларни ишлаб чиқди. Ушбу ўкув режада «Боф-парк санъати» фани ҳам амалга киритти.

Боф-парк санъати дунё

миёсизда қадимий ва ўзига хос тарихга эга. Шарқда қадимиги Миср, Оссоурин, Бобил, Эрон, Суғдиёна, Хиндистон ва Хитой боф-паркчилари санъати мавжуд бўлган. Улар орасида, айниқса, Соҳибкорон Темур ва темурийлар даври баг-паройлари, Шимолий Хинди-стондаги Бобур ва бобурийлар даври баг-паройлари алоҳида аҳамиятга эга. Ўрта Осиёда «Чорбоғ» услубидаги боғ санъати кенг ёйилган.

Бофлар асосан иккি хил

хўжалик ва истироҳат боғларидан иборат бўллади. Хўжалик боғлари, одатда шахсий манбафатлар ва бўйича кечган бўлса-да, уларнинг шаклланиши ҳамма вақт жойлардаги муйян табиий - икlim шароит, иктисодий, маданий, диний эътиқодлар, инсонларнинг атроф-муҳит ва

табииатга бўлган муносабати

бўйича яхшилиги таҳдидоти

бўлган. Уларни кенг тогли

яйловлар, қалин дарахтзор-

лар, турли хил ёввойи ва

кўлга ўргатилган ҳайвонларга

бўлган. Бу давр боғларининг

кетди.

Бофлар асосан иккি хил

хўжалик ва истироҳат

боғларидан иборат бўллади.

Хўжалик боғлари, одатда

шахсий манбафатларидан

иборат бўллади. Хўжалик

боғлари, одатда шахсий

манбафатларидан иборат

бўллади. Хўжалик боғлари,

одатда шахсий манбафат-

ларидан иборат бўллади.

Хўжалик боғлари, одатда

шахсий манбафатларидан

иборат бўллади. Хўжалик

боғлари, одатда шахсий

манбафатларидан иборат

бўллади. Хўжалик боғлари,

одатда шахсий манбафат-

ларидан иборат бўллади.

Хўжалик боғлари, одатда

шахсий манбафатларидан

иборат бўллади. Хўжалик

боғлари, одатда шахсий

манбафатларидан иборат

бўллади. Хўжалик боғлари,

одатда шахсий манбафат-

ларидан иборат бўллади.

Хўжалик боғлари, одатда

шахсий манбафатларидан

иборат бўллади. Хўжалик

боғлари, одатда шахсий

манбафатларидан иборат

бўллади. Хўжалик боғлари,

одатда шахсий манбафат-

ларидан иборат бўллади.

